

Model asystenta

osób z niepełnosprawnościami

Czym jest usługa **Asystenta** Osoby Niepełnosprawnej?

Asystent Osoby Niepełnosprawnej aktywnie uczestniczy w systemie życia osoby niepełnosprawnej, instytucji społecznych oraz w systemie prawa, tworząc tym samym warunki do samorozwoju. Program rehabilitacji społecznej i medycznej oferowany przez asystenta dotyczy potrzeb zdrowotnych, psychicznych, zawodowych, społecznych i kulturalnych osoby niepełnosprawnej. Istotnym elementem usługi stanowi, element rehabilitacji środowiskowej, której celem jest realizowanie usługi w najbliższym otoczeniu.

Nasze działania kierujemy do osób z aglomeracji śląskiej, w szczególności z okolic Nysy, Głucholazów, Cieszyna, Gliwic, Żywca oraz Zawiercia. Łącznie na obszarze realizacji naszych działań zamieszkuje ok. 90 000 osób z niepełnosprawnościami, natomiast ponad 3 mln. na terenie całej Polski. Zielona Stacja powstała w odpowiedzi na to rosnące zapotrzebowanie.

Usługa asystenta ma na celu usuwanie wszelkich ograniczeń oraz skutków związanych z niepełnosprawnością (psychologicznych, społecznych, architektonicznych, komunikacyjnych itp.). Asystent to nie tylko pracownik pomocy społecznej, ale również towarzysz i partner osoby niepełnosprawnej w życiu codziennym.

OPIS ZADAŃ ASYSTENTA OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Głównym zadaniem asystenta osoby z niepełnosprawnością jest podniesienie jakości życia osoby z niepełnosprawnością. Poprzez szereg działań asystent osoby z niepełnosprawnością wspomaga codzienne funkcjonowanie osoby z niepełnosprawnością. Aktywizacja zawodowa, społeczna oraz kulturowa stanowi trzon inicjatyw podejmowanych przez asystenta ON. Dzięki pracy asystenta, osoby z niepełnosprawnościami mogą lepiej i efektywniej funkcjonować w społeczeństwie. Osoby z niepełnosprawnościami korzystające z usług asystenckich są bardziej samodzielne, zorganizowane i zmotywowane do samodzielnych działań wspomagających ich rehabilitację.

Klasyczne ujęcie usługi asystenta osoby z niepełnosprawnościami dotyczy bezpośredniej pracy jednego asystenta z jedną osobą z niepełnosprawnościami. W projekcie Zielona Stacja prócz standardowego, został wdrożony pilotażowy model asystentury, gdzie jeden asystent udziela wsparcia grupie osób z niepełnosprawnościami. W ramach inicjatywy projektowej wdrożyliśmy system opieki nad osobami z niepełnosprawnościami, która zapewnia im integrację i większą partycypację w życiu społecznym.

ZADANIA ASYSTENTA OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI:

- udzielanie pomocy i wsparcia osobom z niepełnosprawnościami
- organizacja pracy z osobą z niepełnosprawnościami
- wykonywanie czynności opiekuńczych
- aktywizacja osoby z niepełnosprawnościami do samodzielnego życia
- wsparcie w codziennym funkcjonowaniu
- organizacja czasu wolnego osoby z niepełnosprawnościami
- integracja osób z niepełnosprawnościami w grupie
- usprawnianie i ulepszanie umiejętności osoby z niepełnosprawnościami

Podczas realizacji projektu Zielona Stacja wszystkie zadania były realizowane zarówno w klasycznym ujęciu, jak i w pracy grupowej. Dzięki ich realizacji mogliśmy obserwować rozwój osób z niepełnosprawnościami w obszarach takich jak integracja z otoczeniem, edukacja, sport, zdolności manualne, kompetencje cyfrowe.

OPIS USŁUG

Realizacja usługi asystenta osoby z niepełnosprawnościami w ramach projektu Zielona Stacja przyniosła szereg pozytywnych rezultatów. Wsparcie asystentów ON powoduje łagodzenie skutków niepełnosprawności, stymuluje ich rozwój i sprawia, że osoby

korzystające lepiej funkcjonują w społeczeństwie. Dzięki usłudze asystenckiej możemy obserwować znaczną poprawę jakości życia podopiecznych. Działania asystenckie zmniejszają również dyskryminację osób chorych w społeczeństwie. Uczestnicy rozwijają się społecznie, kulturalnie, rozrywkowo, edukacyjnie oraz sportowo.

Obszary działania asystentów osób z niepełnosprawnościami:

- Pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych podopiecznych
- Wskazanie i ułatwienie kontaktów z innymi osobami
- Dążenie do usuwania barier psychologicznych, społecznych i komunikacyjnych
- Doradzanie w zakresie korzystania z usług medycznych, przekwalifikowania zawodowego etc.
- Pomoc w budowaniu właściwych relacji rodzinnych, w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych oraz środowiskowych
- Pomoc we współpracy z innymi instytucjami w celu udzielenia kompleksowej pomocy.

WYMAGANIA WOBEC ASYSTENTÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:

Asystent to osoba, która dostarcza wsparcia osobie z niepełnosprawnościami. Jego zadaniem jest zapewnienie podopiecznemu takiej pomocy, która pozwala mu na jak najbardziej autonomiczne funkcjonowanie. Równorzędnym zadaniem asystenta jest też ochrona przed dyskryminacją i aktywizacja osoby z niepełnosprawnościami we wszelakich dziedzinach życia.

Idea asystencji wywodzi się ze Stanów Zjednoczonych z ruchu Independent Living, którego początki datuje się na lata 60.XX wieku. Jego głównym celem było umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami pełnoprawne funkcjonowanie w społeczeństwie. W Polsce zawód ten istnieje od 2001 roku, odkąd został zapisany rozporządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej i zaliczony do grupy pracowników pomocy społecznej:

„Usługa asystenta osoby z niepełnosprawnościami funkcjonuje na gruncie Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.- Dz.U.z 2013 r. poz. 182, z późn.zm). Jest realizowana jako specjalistyczna usługa opiekuńcza i kierowana głównie do osób z niepełnosprawnością intelektualną, z zaburzeniami psychicznymi (w związku z realizacją przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego wg. Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375, z późn. zm)

Wyodrębniono kilka specjalizacji asystentów osób z niepełnosprawnościami:

- Asystenci pracujący z osobami z niepełnosprawnościami ruchowymi.
- Asystenci pracujący z osobami z niepełnosprawnościami intelektualnymi.
- Asystenci pracujący z osobami chorymi na SM.

- Asystenci pracujący z osobami niewidomymi i głuchoniemymi.
- Asystenci pracujący z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnościami.

Asystent podejmuje odpowiedzialność za podopiecznych:

- za powierzone pieniądze i mienie za wyposażenie i maszyny,
- za bezpieczeństwo i zdrowie ludzi.

Usługi asystenta świadczą osoby posiadające dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w następujących kierunkach: asystent osoby z niepełnosprawnościami, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny. Wielu asystentów posiada już doświadczenie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami zarówno w formie wolontariatu jak i wcześniejszej pracy zarobkowej. Każdy z opiekunów odznacza się takimi cechami jak: odpowiedzialność, empatia, cierpliwość, wyrozumiałość, komunikatywność, elastyczność, dyspozycyjność, gotowość do świadczenia pomocy bez wyręczania, niekonfliktowość, dyskrecja, otwartość na ludzi, konsekwencja w działaniu, radzenie sobie ze stresem i trudnymi emocjami, umiejętność organizacji pracy własnej.

REKRUTACJA ASYSTENTÓW

Każdy z opiekunów jest zobligowany do przedstawienia niezbędnych dokumentów potwierdzających kwalifikacje:

1. Potwierdzenie uzyskania efektów kształcenia zbieżnych z kwalifikacjami zawodowymi asystent osoby z niepełnosprawnościami lub zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.
2. Dyplom potwierdzający uzyskanie zawodu asystenta osoby z niepełnosprawnościami/zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.
3. Ponadto każdy potencjalny opiekun musi pozytywnie przejść test wiedzy i spotkanie rekrutacyjne.

W ramach projektu Zielona Stacja prowadziliśmy rekrutację na stanowisko asystenta osoby z niepełnosprawnością. Przeprowadziliśmy około 100 rozmów kwalifikacyjnych, spośród nich wybraliśmy 30 najlepszych kandydatów, z którymi podjęliśmy współpracę. Kolejnym etapem było przeszkolenie każdego z asystentów oraz wdrożenie go w specyfikę pracy. Wybranym osobom udostępnialiśmy kurs doszkalający, mający na celu zwiększenie ich wiedzy w zakresie opieki nad osobami z niepełnosprawnościami. Tematyka prowadzonych aktywności była dostosowana do kompetencji i umiejętności kandydatów. Udzielaliśmy stałego wsparcia oraz mentoring podczas trwania całego projektu. Asystenci regularnie raportowali nam efekty swojej pracy, dzielili się trudnościami oraz wątpliwościami, które pojawiały się podczas trwania działań. Na bieżąco rozwiązywaliśmy powstające problemy i ulepszaliśmy wypracowany przez nas model asystentury.

REKRUTACJA PLACÓWEK

Podczas trwania projektu Zielona Stacja byliśmy w stałym kontakcie z Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie Śląska oraz Opolszczyzny. Swoją ofertę wsparcia kierowaliśmy do Domów Pomocy Społecznej, Domów Seniora, Dziennych Domów Opieki, świetlic środowiskowych i innych tego typu placówek. Spotkaliśmy się z dużym zainteresowaniem oraz entuzjastycznym przyjęciem naszej inicjatywy. Zajęcia organizowane w ramach projektu stanowiły novum dla wielu placówek, a ich podopieczni wykazywali zadowolenie w związku z uczestnictwem. Dzięki naszym działaniom udało nam się podjąć współpracę z wieloma placówkami, które na co dzień spotykają się z niedoborem aktywności dla swoich podopiecznych. Wypracowany model asystentury z pewnością jest inicjatywą potrzebną oraz pożądaną przez jednostki samorządu terytorialnego.

METODA ORGANIZACJI SYSTEMU WSPARCIA ON PRZEZ ASYSTENTÓW

Usługi asystenta osoby z niepełnosprawnościami w klasycznym ujęciu:

- Wspomaganie funkcji higieniczno-pielęgnacyjnych Karmienie oraz podawanie leków, czynności około medyczne Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych
- Pomoc w poruszaniu się po okolicy.
- Pomoc w dotarciu do szkół, miejsc pracy, na szkolenia oraz do placówek zajmujących się aktywizacją zawodową osób z niepełnosprawnościami.
- Towarzyszenie osobom niepełnosprawnym w kontaktach społecznych- udział w imprezach kulturalnych, wyjścia do kin, teatrów, muzeów, na koncerty, na spotkania towarzyskie, na zakupy itp.
- Wspólne spędzania czasu wolnego mające na celu rozwój zainteresowań.

USŁUGI ASYSTENTA OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W PILOTAŻOWYM UJĘCIU PROJEKTU ZIELONA STACJA.

Zajęcia sportowe z grupą osób z niepełnosprawnościami.

Klasyczny model asystenta osoby z niepełnosprawnościami zakłada udzielanie wsparcia osobom z dużym stopniem niepełnosprawności. Niejednokrotnie osoby korzystające z usług

AON są niezdolne do samodzielnej egzystencji, więc pomoc w najprostszych czynnościach jest absolutnie niezbędna. W ramach projektu Zielona Stacja postanowiliśmy skupić swoją uwagę na osobach, które nie potrzebują wsparcia w podstawowych aktywnościach, co nie oznacza, że powinny pozostać bez uwagi i troski. W związku z tym stworzyliśmy pilotażowy program asystentury, który w głównej mierze skupia się na udzieleniu pomocy w zakresie aktywizacji w życie społeczne. Stworzyliśmy autorski program zajęć, warsztatów oraz spotkań mających na celu poprawę samopoczucia, zdrowia i ogólnego dobrostanu naszych podopiecznych.

Podczas trwania projektu asystenci osób z niepełnosprawnościami przeprowadzali warsztaty sportowe dla osób z niepełnosprawnościami w szkołach, domach pomocy społecznej, domach seniora, świetlicach środowiskowych etc. Realizowana była różnorodna tematyka z zakresu kultury fizycznej. Dzięki warsztatom uczestnicy mogli rozwijać swoją sprawność, integrować się w grupie oraz zdobywać nowe umiejętności, które poprawiają jakość życia.

Tematyka zajęć obejmowała wiele różnych obszarów, między innymi takich jak:

Zumba

Podopieczni z lekkimi niepełnosprawnościami mieli okazję uczestniczyć w zajęciach tanecznych z zakresu zumbi. Podczas wspólnych aktywności zapoznawali się z podstawowymi krokami, trenowali układ, który pod koniec warsztatów wykonywali wspólnie z asystentem. Podczas trwania zajęć wyraźnie można było obserwować integrację uczestników oraz radość płynącą z aktywizacji społecznej.

Ćwiczenia w domu

Specjalistyczny zestaw ćwiczeń, które każda osoba może wykonać w domu. Przygotowaliśmy autorski program, który nie wymaga sprzętu i jest łatwy do wykonania niemal w każdym pomieszczeniu. Ćwiczenia są łatwe do wykonania i dostosowane do poziomu seniorów czy osób z niepełnosprawnościami w stopniu lekkim i umiarkowanym. Podczas grupowych zajęć, uczestnicy mogli zapoznać się z podstawowymi czynnościami, które później mogli później wykorzystywać podczas samodzielnych ćwiczeń. Zestaw ćwiczeń posiada opis wszelkich czynności, które są potrzebne do wykonania kompleksowego treningu całego ciała, tak istotnego do zachowania zdrowia oraz dobrego samopoczucia.

Pilates

Został przygotowany również zestaw ćwiczeń z zakresu pilatesu. Pilates to system ćwiczeń fizycznych wymyślony na początku XX wieku przez Niemca Josefa Humbertusa Pilatesa, którego celem miało być rozciągnięcie i uelastycznienie wszystkich mięśni ciała. System pilates to połączenie jogi, baletu i ćwiczeń izometrycznych. Nasza propozycja została

dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz dla seniorów. Przygotowana aktywność wpłynęła pozytywnie na podopiecznych, polepszył się ich dobrostan oraz warunki fizyczne. Zestaw ćwiczeń pozwala na poznanie nowych technik oraz utrzymanie podopiecznych w dobrej formie.

Nordic walking

Grupy osób z niepełnosprawnościami w stopniu lekkim uczestniczyły w zajęciach z zakresu nordic walking. Organizowane były spacery w tereny zielone, które miały na celu wspieranie aktywności fizycznej, obcowanie z naturą oraz integrację w grupie.

Zajęcia rękodzielnicze oraz plastyczne

Asystenci przeprowadzili szereg zajęć z zakresu rękodzieła, arteterapii oraz sztuk plastycznych. Uczestnicy mieli okazję poznać wiele różnych technik plastycznych, które pozwalały im nie tylko na rozwój kulturalny, ale również ulepszenie zdolności manualnych. Dzięki partycypacji w tego typu warsztatach, podopieczni mogli zintegrować się z innymi osobami z niepełnosprawnościami, przyjemnie spędzić czas wolny i zdobyć nową wiedzę i umiejętności. Wybrane autorskie tematy zajęć:

- „Dary przyrody”- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem materiałów zgromadzonych podczas spacerów z podopiecznymi. Osoby z niepełnosprawnościami tworzyły dzieła z liści, szyszek, gałązek czy też innych naturalnych elementów. Dzięki tego rodzaju aktywności, uczestnicy mieli okazję stymulować swój układ nerwowy, rozwijać się manualnie oraz sensorycznie. Dodatkowo takie zajęcia wzmacniały więź pomiędzy podopiecznymi a asystentem oraz wspierały rozwój społeczny.
- „Kolaż z wycinków z gazet”- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem materiałów z wycinków gazet- zdjęć, rysunków oraz tekstów. Najpierw uczestnicy wspólnie przeglądali gazety i wybierali fragmenty, które chcą wykorzystać, następnie przystępowali do tworzenia kolaży. Podczas warsztatów uczestnicy rozwijali swoje zdolności pracy w grupie oraz zdolności manualne.

Wykłady z zakresu zdrowia, higieny oraz dietetyki

Część asystentów ON zatrudnionych do współpracy w ramach projektu Zielona Stacja posiada wykształcenie kierunkowe umożliwiające przeprowadzenie wykładów o zróżnicowanej tematyce. W ramach działań udało się zrealizować prelekcje na temat zdrowia, higieny oraz dietetyki. Osoby z niepełnosprawnościami miały okazję zasięgnąć porady i dowiedzieć się więcej w kluczowych kwestiach takich jak zdrowie czy właściwa dieta. Podczas wykładów, uczestnicy zdobywali informacje w pigułce, a ponadto mogli zadawać pytania i jeszcze bardziej poszerzać swoją wiedzę.

Dietetyka

Podopieczni mieli możliwość uczestniczyć w wykładach z dietetyki, gdzie zostały poruszone wszelkie istotne kwestie z zakresu żywienia, ze szczególnym naciskiem na dostosowanie diety do schorzeń towarzyszących uczestnikom. Podczas zajęć zostały omówione również podstawowe zagadnienia z zakresu profilaktyki oraz diagnostyki cukrzycy. Osoby z niepełnosprawnościami otrzymały szereg porad dotyczących zdrowego odżywiania, a zdobytą wiedzę mogli wykorzystać w przyszłości. Wszystkie informacje były zawarte w prezentacji multimedialnej, aby przekazać treść w możliwie przystępny i przejrzysty sposób.

Zdrowie i higiena

Zdrowie i higiena stanowiły kolejny segment wykładów, w których mieli okazję uczestniczyć podopieczni. Asystenci posiadający niezbędne kompetencje przeprowadzali zajęcia z zakresu podstawowych czynności oraz aktywności wpływających pozytywnie na zdrowie i higienę uczestników. Tematyka poruszana podczas warsztatów dotyczyła edukacji o prawidłowej pielęgnacji ciała, suplementacji, zdrowych praktyk oraz nawyków. Uczestnicy otrzymywali konkretne porady wspomagające ich samopoczucie oraz ogólny dobrostan.

Żywienie

Celem warsztatów było przedstawienie uczestnikom podstawowych zasad prawidłowego odżywiania oraz pokazanie często popełnianych błędów.

Poruszane zagadnienia: Planowanie posiłków oraz wpływ regularności na zdrowie podopiecznych. Spożycie soli oraz jej wpływ na organizm człowieka. Przedstawiono również jednostki chorobowe w jakich należy ograniczać spożycie soli. Kolejnym omawianym zagadnieniem było spożycie warzyw i owoców oraz ile powinno się ich znajdować się w diecie. Uczestnikom opowiedziano jaki wpływ mają na ciało człowieka oraz z czym wiąże się ich niedobór w diecie. Osoby obecne na warsztatach dowiedziały się czym są węglowodany, białka oraz tłuszcze i jakie mają znaczenie w diecie. Kolejnym omawianym segmentem były produkty mleczne. Przedstawiono jakie składniki zawierają oraz w jaki sposób mogą wpłynąć na człowieka. Następnie przedstawiona została piramida zdrowego żywienia. Uczestnicy warsztatów dowiedzieli się czym jest talerz zdrowego żywienia i jak prawidłowo komponować zbilansowany posiłek. W trakcie warsztatów poruszony został temat nawodnienia organizmu. Słuchacze dowiedzieli się w jaki sposób tracą wodę z organizmu oraz ile płynów powinni przyjmować w ciągu dnia.

Zajęcia z relaksacji oraz muzykoterapii

Osoby z niepełnosprawnościami miały okazję poznać również sztukę relaksacji oraz muzykoterapii. Dzięki zajęciom mogli poczuć się zrelaksowani, spokojni i wypoczęci. Podane techniki pozwalały na głębszy rozwój mentalny i sprawiały, że podopieczni czuli się lepiej nie tylko fizycznie, ale również można było zauważyć poprawę stanu psychicznego.

Zajęcia z relaksacji

Przygotowaliśmy również zestaw ćwiczeń z zakresu relaksacji, który powstał w oparciu o model Jacobsona. Dzięki wprowadzeniu tego rodzaju zajęć, podopieczni mogli w dogłębny sposób poznać swoje ciało i dostarczyć mu sposobów na obniżenie napięcia i poprawę samopoczucia.

Technika relaksacji wg Jacobsona:

Technika relaksacji Jacobsona oparta jest na teorii, która głosi że związek pomiędzy napięciem fizycznym, a psychicznym można posłużyć do usuwania psychicznych objawów stresu poprzez rozluźnienie ciała – uspokojenie przyspieszonego w stresie oddechu i rozluźnienie mięśni oraz poczucie różnicy pomiędzy napiętymi a rozluźnionymi mięśniami. Technika relaksacji Jacobsona ma również pozytywne efekty w leczeniu bezsenności, ze względu na wyciszenie umysłu, uspokojenie ciała i emocji oraz rozluźnienie napiętych mięśni. Metoda polega na nauce napinania po kolei poszczególnych, partii mięśniowych, a następnie rozluźnieniu napiętych mięśni. Ważnym elementem relaksacji jest oddech.

Podczas sesji treningu Jacobsona pacjent zachęcany jest do rozluźnienia się, początkowo z zamkniętymi oczami i w pozycji leżącej, by ułatwić uspokojenie organizmu. Trening Jacobsona najlepiej przeprowadzać w zaciemnionym, przytulnym pomieszczeniu, by ograniczyć bodźce mogące rozpraszać uwagę i koncentrację ćwiczącego.

Koncentracja na napinaniu i rozluźnianiu mięśni oraz miarowym, równym oddychaniu pozwala na uspokojenie nerwów, zatrzymanie się i skupienie na "tu i teraz" oraz samokontroli, niczym podczas medytacji.

1. Ułóż się w wygodnej pozycji (najlepiej na plecach lub usiądź w siadzie skrzyżnym)
2. Przeskanuj całe swoje ciało od czubka głowy aż po palce stóp. Zaobserwuj które partie twojego ciała są napięte i zmęczone.
3. Skup się na oddechu. Poczuj jak twoja klatka piersiowa unosi się do góry i rozszerza się na boki podczas wdechu i jak opada i kurczy się i opada przy wydechu.
4. Przenieś teraz całą swoją uwagę na stopy. Przy wdechu podwinij palce stóp pod siebie i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.
5. Przenieś swoją uwagę na łydki. Przy wdechu wciśnij piętę w podłogę i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.
6. Skup swoją uwagę na udach. Weź wdech wstrzymaj oddech i napnij mięśnie ud poprzez wciśnięcie dołków podkolanowych w podłogę. 5-4-3-2-1 i zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.
7. Przenieś teraz całą swoją uwagę na pośladki. Przy wdechu zepnij mięśnie pośladków i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.
8. Skup całą swoją uwagę na dolnej części kręgosłupa. Przy wdechu wygnij ciało w lekki łuk i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.
9. Przenieś teraz całą swoją uwagę na brzuch. Przy wdechu napnij mięśnie brzucha,

zbliż pępek do kręgosłupa i wstrzymaj oddech. 5-4-3-2-1. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.

10. Skup swoją uwagę na klatce piersiowej. Weź głęboki wdech, poczuj jak klatka piersiowa rozszerza się na boki i unosi do góry i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech. Poczuj jak Twoja klatka piersiowa opada.

11. Przenieś teraz całą swoją uwagę na łopatki. Przy wdechu zbliż łopatki do siebie i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.

12. Skup uwagę na barkach. Przy wdechu zbliż barki do uszu i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Wypuść powietrze z płuc i opuść barki, rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.

13. Przenieś teraz całą swoją uwagę na stopy. Weź głęboki wdech, wstrzymaj oddech na 5 sekund i zaciśnij dłonie w pięść. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie dłoni. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.

14. Skup całą swoją uwagę na ramionach. Przy wdechu napnij mięśnie ramion poprzez wciśnięcie łokci w podłogę i wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.

15. Skup swoją uwagę na czule. Weź wdech i wstrzymaj oddech. Zmarszcz czoło i unieś brwi wysoko do góry. 5-4-3-2-1. Wypuść powietrze i poczuj jak twoje czoło się wygładza.

16. Przenieś całą swoją uwagę na ustach. Przy wdechu napnij mięśnie wokół ust, zrób grymas szerokiego uśmiechu. Wstrzymaj oddech na 5 sekund. Zrób wydech i rozluźnij mięśnie. Poczuj różnicę między napiętymi i rozluźnionymi mięśniami.

17. Skup się na całym twoim ciele, poczuj jakie twoje ciało jest ciężkie, bezwładne i rozluźnione.

18. Weź głęboki wdech, wstrzymaj powietrze w płucach na 5 sekund i napnij wszystkie mięśnie ciała.

19. Rozluźnij całe swoje ciało i zrób wydech.

20. Poruszaj lekko palcami w stopach i dłoniach. Powoli przetocz się na bok .

21. Przy pomocy dłoni powoli przejdź do pozycji siedzącej i wstań.

Cykl warsztatów z zakresu historii, sztuki pisanie oraz wiedzy o dziedzictwie kulturowym Górnego Śląska

Wykład historyczny

Osoby z niepełnosprawnościami wzięły udział w wykładzie z zakresu historii śląska. Podczas zajęć poruszany był temat prowokacji gliwickiej, która rozpoczęła działania zbrojne na terytorium Polski w 1939. Asystent ON prowadzący wykład posiada szeroką wiedzę w tym temacie, a co ważne jest mieszkańcem Gliwic więc to zagadnienie jest mu szczególnie bliskie. Uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się wielu ciekawostek i wziąć czynny udział w dyskusji dotyczącej początku II wojny światowej, ze szczególnym uwzględnieniem województwa śląskiego.

Sztuka pisania

Kolejnym tematem wykładów zorganizowanych w ramach projektu Zielona Stacja była sztuka pisania. Podopieczni poznali tajniki pisania opowiadań oraz wierszy. Asystentka ON prowadząca warsztat posiadała szeroką wiedzę oraz duże doświadczenie w tej kwestii, dlatego mogła stanowić źródło inspiracji dla uczestników. Całość była podparta prezentacją multimedialną co dodatkowo ubogacało tego typu aktywność.

Spacer po Śląskich Familokach

W ramach działań asystenckich został zorganizowany spacer po Śląskich Familokach, który przybliżył uczestnikom temat śląskiej kultury lokalnej. Na Górnym Śląsku i Zagłębiu w XIX i XX wieku powstało ponad 200 kolonii robotniczych. Kopalnie, huty i duże zakłady przemysłowe przyciągnęły na terytorium Śląska ogromną społeczność, której trzeba było zapewnić miejsce do zamieszkania. Do dziś możemy podziwiać 7 takich osiedli to właśnie na jednym- na Nikiszowcu, odbył się spacer z podopiecznymi, gdzie mogli zapoznać się z dziedzictwem śląskiej kultury.

Cykl warsztatów z bezpieczeństwa cyfrowego i wiedzy o nowych technologiach

Internet Safety oraz Google dla Seniorów

Podopieczni mieli okazję wziąć udział w cyklu warsztatów z bezpieczeństwa cyfrowego o nazwie Internet Safety oraz zajęciach dla osób starszych, które noszą nazwę Google dla Seniorów. Dzięki uczestnictwu ulepszyli swoje kompetencje cyfrowe, sprawniej poruszali się po sieci i zdobywali doświadczenie w wykrywaniu i identyfikacji zagrożeń. Dla wielu uczestników było to pierwsze poważne zetknięcie z technologią i Internetem co znacząco wpłynęło na jakość ich życia.

Zajęcia oraz warsztaty w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych

W ramach usługi asystenckiej zostały przeprowadzone również zajęcia oraz warsztaty w szkołach specjalnych oraz szkołach z oddziałami integracyjnymi. Uczniowie mogli korzystać ze wsparcia asystentów i wziąć udział w specjalnie dla nich przygotowanych warsztatach. Tematyka, która była poruszana podczas spotkań:

Historia za parawanem- teatrzyk Kamishibai - opowieść o królu Władysławie Jagielle oraz królowej Jadwidze

Uczniowie szkół specjalnych oraz integracyjnych mieli okazję uczestniczyć w zajęciach z wykorzystaniem teatrzyku Kamishibai. Jest to technika opowiadania, czytania wywodząca się z Japonii, wykorzystując plansze z obrazkami i tekstem oraz drewnianą lub kartonową skrzynkę – na wzór parawanu z teatrzyków marionetkowych – w której przedstawiane są kolejne fragmenty historii, bajki, opowiadania. Podczas zajęć asystent prezentował historię króla Władysława Jagiełły oraz królowej Jadwigi. Po przedstawieniu uczestnicy wspólnie

rysowali wybraną scenę, a następnie omawiali nurtujące ich zagadnienia. Dzięki zajęciom dzieci miały okazję poszerzyć swoją wiedzę z zakresu historii oraz rozwijać zdolności manualne dzięki zadaniom plastycznym.

Śląski Folklor Dziecięcy. Stwory i Potwory- historia o postaciach mitycznych i baśniowych z obszaru górnego śląska

Kolejnym tematem zajęć w szkołach był Śląski Folklor Dziecięcy. Stwory i Potwory. Uczniowie mieli możliwość zapoznania się z wiedzą z zakresu mitycznych stworzeń i baśni typowych dla terytorium śląska. Podczas zajęć wykorzystywane były specjalne plansze z animowanymi postaciami, więc uczniowie mogli szczegółowo się z nimi zapoznać i usłyszeć ich historię. Następnie wspólnie z prowadzącymi warsztaty asystentem ON, uczniowie tworzyli pracę plastyczne przedstawiające wybranych bohaterów.

Warsztaty ekologiczne

Warsztaty ekologiczne stanowiły kolejny segment cyklu spotkań w szkołach w ramach usługi asystenta osoby z niepełnosprawnościami. Uczestnicy zdobywali wiedzę z zakresu segregacji śmieci, zanieczyszczeń środowiska oraz zagrożeń jakie niesie za sobą smog. Podczas zajęć uczniowie brali udział w prostych doświadczeniach obrazujących degradację środowiska przez nieprawidłową gospodarkę odpadami oraz nadmierną emisję spalin. Zdobywali niezbędną wiedzę jak segregować odpady oraz dbać o swoje otoczenie.

Rola asystenta osób z niepełnosprawnościami podczas pracy wykonywanej przez osoby z niepełnosprawnościami

Podstawowym zadaniem asystenta osoby z niepełnosprawnością, który towarzyszy podopiecznemu w pracy jest pomoc w komunikowaniu się z otoczeniem oraz w czynnościach trudnych lub niemożliwych do samodzielnego wykonania. Asystenci w Zielonych Stacjach wspierali pracowników z OzN na różnych płaszczyznach. Przede wszystkim wdrażali ich w specyfikę pracy oraz służyli pomocą w czynnościach, które były problematyczne. Ponadto asystenci OzN udzielali wszelkich potrzebnych informacji, dbali o dobrą komunikację osoby niepełnosprawnej z pozostałym personelem oraz udzielali pomocy w sytuacjach kryzysowych. Zadaniem asystentów było także minimalizowanie różnic wynikających z niepełnej sprawności podopiecznych, tak aby nie czuli się wykluczeni w pracy.

Zielona Stacja w Zawierciu, Nysie i Głucholazach to działalność w dużej mierze skupiona na branży gastronomicznej, więc asystenci wspierali tam swoich podopiecznych poprzez pomoc w przygotowywaniu niektórych składników potraw, pomoc przy sprzątaniu stanowiska pracy, wsparcie podczas planowania zaopatrzenia etc. Pracownicy mogli również liczyć na

wsparcie mentalne oraz rozmowę o wadach i zaletach wykonywanej pracy.

Podobne wsparcie występowało również w Zielonej Stacji Gliwice. Dodatkowo pracownicy otrzymywali pomoc w pracach biurowych oraz administracyjnych.

ZATRUDNIENIE OZn ORAZ ASYSTENTÓW OZn W ZIELONYCH STACJACH

Podczas trwania projektu Zielona Stacja osoby z niepełnosprawnościami były aktywizowane zawodowo. We wszystkich stacjach udało się zatrudnić około 15 osób z niepełnosprawnościami i wykluczonych zawodowo. Rekrutacja odbywała się we współpracy z Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Urzędami Pracy, ale również za pomocą metody szeptanej. Część zatrudnionych osób początkowo korzystała z klasycznej usługi asystenta osoby niepełnosprawnej, a następnie dzięki wspólnemu zaangażowaniu była aktywizowana zawodowo w lokalach zielonostacyjnych. Każdy z franczyzobiorców posiada kompetencje asystenta osoby z niepełnosprawnościami- ukończył kurs asystencki oraz brał udział w niezbędnych szkoleniach. Franczyzobiorcy obejmowali swoich podopiecznych usługą asystencką podczas trwania ich zatrudnienia w poszczególnych stacjach.

Zielona Stacja Nysa

Podczas trwania remontu nyskiej Zielonej Stacji, równolegle prowadzone były działania wraz z OWES mające na celu znalezienie potencjalnych pracowników do Zielonej Stacji (kandydaci byli poszukiwani za pośrednictwem ogłoszeń OLX praca, w urzędzie pracy w Nysie oraz metodą szeptaną). Przeprowadzono 22 rozmowy kwalifikacyjne zakwalifikowano 3 osoby, które zostały zatrudnione w Zielonej Stacji Nysa. Zielona Stacja Nysa to inaczej Zielona Cafe, czyli kawiarnia znajdująca się w samym centrum Nysy, gdzie okoliczni mieszkańcy mogą napić się kawy, herbaty, czy też zjeść zdrowe śniadanie i lunch. Pracownicy zajmują się bieżącą pracą na stanowiskach takich jak: obsługa klienta, barista, osoba przygotowująca zamówienia etc.

Zielona Stacja Głucholazy

Od sierpnia 2020 roku trwał nabór osób bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności do projektu podpisanego z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Opolu. W wyniku naboru do projektu przystąpiły trzy osoby, które miały zostać pracownikami Zielonej Stacji. W międzyczasie z projektu z OWES z uwagi na długie oczekiwanie na miejsce pracy w Zielonej Stacji zrezygnowały dwie osoby i franczyzobiorca był zmuszony do wznowienia poszukiwań nowych pracowników. W sierpniu udało się znaleźć nowe osoby do projektu, które przeszły szkolenie przeprowadzane przez OWES. 1 kwietnia 2022 zostały zatrudnione trzy osoby bezrobotne z orzeczeniami o niepełnosprawności.

Zielona Stacja Gliwice

W ramach usług asystenckich ON franczyzobiorca wspierał podopiecznych w kilku punktach na terenie Śląska, tj. Gliwice (ul. O. Jana Siemińskiego 22), Zabrze (ul. Andrzeja Boboli),

Tarnowskie Góry (ul. Opolska 23c), Ruda Śląska (ul. Goduli 24). W punktach osoby z niepełnosprawnościami mogły liczyć na wsparcie psychologiczne i prawnicze. Franchyzobiorca wspiera podopiecznych również w powrocie do zatrudnienia. W ramach przeciwdziałaniu wykluczeniu zawodowemu osób z niepełnosprawnościami Inkubator zatrudnia 18 osób (4 z niepełnosprawnościami, 13 długotrwale wykluczonych zawodowo). Osoby zatrudnione w Zielonej Stacji Gliwice pracowały na stanowiskach takich jak: pracownik techniczno-administracyjny, pakowacz, kierownca pracownik biurowy, pracownik do spraw realizacji zamówień.

Zielona Stacja Zawiercie

Zielona Stacja w Zawierciu wdrożyła dystrybucję kanapek przez portal pyszne.pl oraz lokalny punkt stacjonarny. Produkcja oraz dystrybucja była realizowana przez pracowników z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osoby trwale wykluczone społecznie. Franchyzobiorca skupia swoją działalność na usługach asystenta osoby niepełnosprawnej, podzleconych przez franchyzodawcę Spółdzielni Socjalnej Zielona Stacja. Od 2021 roku we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zawierciu świadczy usługę asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami. W ramach Zielonej Stacji pracownicy weryfikują wdrożony program oraz udzielają wsparcia podopiecznym. Najczęstsze formy zaangażowania to przede wszystkim pomoc w wykonywaniu codziennych czynności, takich jak zakupy, gotowanie, porządki, a także wizyty w placówkach medycznych oraz rehabilitacyjnych. Podopieczni wraz z pomocą asystentów załatwiają również sprawy urzędowe oraz korzystają z dóbr kultury. Poza tym podopieczni przez cały czas mogą liczyć na wsparcie psychologiczne swoich opiekunów. Na zlecenie Spółdzielni Socjalnej Zielona Stacja franchyzobiorca aktywizował zawodowo 41 osób z niepełnosprawnościami w wieku aktywności zawodowej, będących uczestnikami projektu: „Aktywna integracja szansą na lepsze życie - program aktywizacji społeczno-zawodowej dla mieszkańców powiatu zawierciańskiego” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego województwa śląskiego na lata 2014-2020. W ramach projektu 2 osoby skorzystały ze wsparcia doradcy zawodowego, zorganizowaliśmy 34 szkolenia zawodowe, staże rozpoczęło 9 osób, a kontynuowało 16 uczestników projektu. 17 uczestników po stażu otrzymało zatrudnienie. New Europe Foundation również wspiera i aktywizuje OzN w warsztaty sportowo-rehabilitacyjne „Śląska Akademia Aktywnego Seniora” oraz „Jurajska Akademia Sportu”, w ramach których uczestnicy biorą udział w zajęciach nordic-walking, zdrowy kręgosłup, pilates, fit ball, fitness domowy, stretching.

Pozostałe dwie lokalizacje Zielonych Stacji- Czernichów oraz Żywiec są na etapie remontu i renowacji lokali. W związku z tym nie zatrudniają osób z niepełnosprawnościami.

Możliwości pozyskania dofinansowania

W celu realizacji działalności modelu asystenta osób z niepełnosprawnościami możliwe jest pozyskanie dofinansowania ze środków zewnętrznych, tj. :

- Ministerstwo Sportu,

- Centrum Projektów Cyfrowa Polska Ministerstwo Edukacji i Nauki,
- Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Korelacja modelu asystenta osób z niepełnosprawnościami z franczyzą społeczną

Franczyza „Zielona Stacja” zakłada dwutorową działalność skupiającą się na realizacji działalności biznesowej, tj. utworzenie sieci Zielonych Stacji zajmujących się sprzedażą produktów od lokalnych producentów, a także realizacji misji społecznej podmiotów ekonomii społecznej, tj. usługi asystenckie świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Franczyza przyczynia się do realizacji celów Osi II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji w ramach PO WER, w szczególności celu szczegółowego (Wzmocnienie systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej) poprzez prowadzenie usług asystenckich świadczonych przez asystentów na rzecz ON, umożliwiające stałe wsparcie tych osób w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie i pozwalające na aktywność zawodową. PES mają za zadanie połączyć aktywność na rzecz dobra wspólnego, misji społecznej oraz funkcji reintegracyjnej z działalnością nastawioną na ekonomiczne powodzenie na konkurencyjnym rynku. PES pełniące funkcję podmiotu franczyzy doskonale sprawdzają się w łączeniu działalności usługowej i handlowej na rzecz społeczności lokalnej z realizacją ważnych dla tej społeczności usług społecznych. Obniżają ich koszt dla administracji, a jednocześnie działają na rzecz rozwoju gospodarki i zwiększają szanse na tworzenie miejsc pracy w ramach ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Według raportu Badania potrzeb osób z niepełnosprawnościami prowadzonego na zlecenie PFRON, wsparcie asystenta osobistego uznano za warunek niezbędny do włączenia ON w życie lokalnej społeczności. MRPiPS dąży do tego aby zwiększyć liczbę ON, które skorzystają z usług asystentów. Rola asystentów osób z niepełnosprawnościami jest nieodłącznym elementem modelu Zielonej Stacji.

Dzięki franczyzie społecznej organizacja tworzy infrastrukturę, dzięki której ma możliwość zatrudnienia asystentów osób z niepełnosprawnościami.

1. Finansowanie pozyskane ze środków zewnętrznych w większości przypadków pokrywa koszty składające się jedynie na wynagrodzenia dla AON. Prowadzenie działalności biznesowej przez franczyzę społeczną umożliwia pozyskanie środków, które następnie mogą być przeznaczone na pokrycie innych kosztów związanych z działalnością usług asystenckich.
2. Realizacja usług asystenckich przez podmioty franczyzy dąży do rozwoju osób z niepełnosprawnościami poprzez możliwości angażowania ich w działalność franczyzy. Osoby z niepełnosprawnościami chętne i zdolne do pracy mogą być angażowane w podmiotach franczyzy jako wolontariusze lub pracownicy. Aktywizacja OzN umożliwia im czynne życie społeczne oraz nawiązywanie nowych kontaktów. Praca pozwala im na zwiększenie poczucia własnej wartości.
3. Zatrudnianie asystentów przez podmioty franczyzy społecznej umożliwia

podopiecznym korzystanie z ich usług w celu wsparcia zakupowego. W związku z zatrudnieniem asystentów w Zielonych Stacjach możliwe jest udzielanie wsparcia w zrobieniu zakupów i dostarczeniu produktów od lokalnych producentów do osób z niepełnosprawnościami.

W ujęciu franczyzy jako stacjonarny sklep ze zdrową żywnością model asystenta osoby z niepełnosprawnościami zyskuje dodatkowe znaczenie:

- wykorzystanie działalności handlowej i usługowej Zielonej Stacji do tworzenia warunków do realizacji usług asystenckich w środowisku zawodowym, co pozwoli ON do zwiększenia swojej aktywności zawodowej, a także podtrzymania więzi społecznych,
- stworzenie miejsca spotkania asystentów ON ze swoimi podopiecznymi oraz członkami ich rodzin. W salach Zielonej Stacji oprócz handlu odbywać się będą spotkania integracyjne, szkoleniowe, informacyjne dla środowiska ON w danej gminie,
- realizacja wsparcia zawodowego w miejscu pracy dla osób z niepełnosprawnościami,
- wdrożenie osób z niepełnosprawnościami w aktywne życie zawodowe, angażując ich w działalność sklepów franczyzy (stacjonarnych i e-commerce).

MODEL USŁUG SPOŁECZNYCH W LOKALNYCH PUNKTACH ZIELONEJ STACJI

Każdy z francyzobiorców może wdrożyć model asystentury osoby z niepełnosprawnościami w oparciu o dofinansowanie z jednostek samorządu terytorialnego według wytycznych opisanych powyżej.

ASYSTENT PRACOWNIKA Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI (PRACOWNIK WSPOMAGAJĄCY)

Asystent pracownika z niepełnosprawnościami to współpracownik wspomagający, który pomaga pokonywać bariery i ograniczenia w miejscu pracy, wynikające z niepełnosprawności. W ten sposób pracownik z niepełnosprawnościami może być aktywny zawodowo.

Niepełnosprawność wiąże się z pewnego rodzaju ograniczeniami w codziennym funkcjonowaniu, a rodzaj dysfunkcji niejako decyduje o tym, jakie umiejętności musi wykształcić w sobie dana osoba, aby mogła pokonywać codzienne trudności, a w ich pokonywaniu często konieczna jest pomoc osoby trzeciej. Zadaniem pracownika wspomagającego nie jest wyręczanie w obowiązkach służbowych pracownika z niepełnosprawnościami, a jedynie pomoc w przezwyciężaniu barier związanych z

niepełnosprawnością, która jest zindywidualizowana, zróżnicowana i dotyczy wielu obszarów, w zależności od rodzaju ograniczeń i stopnia dysfunkcji.

Aby otrzymać zwrot kosztów zatrudnienia pracownika wspomagającego pracownika z niepełnosprawnościami, ze środków Funduszu tzw. PFRONu, należy złożyć stosowny wniosek. Wysokość zwrotu miesięcznych kosztów stanowi iloczyn kwoty najniższego wynagrodzenia i ilorazu liczby godzin w miesiącu przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi z niepełnosprawnościami oraz miesięcznej liczby godzin pracy pracownika z niepełnosprawnościami w miesiącu. Liczba godzin przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi z niepełnosprawnościami nie może przekraczać liczby godzin odpowiadającej 20% liczby godzin pracy pracownika w miesiącu. Zwrot obejmuje również koszty szkolenia pracowników pomagających pracownikowi z niepełnosprawnościami w pracy (do 100% kosztów szkolenia, nie więcej jednak niż równowartość kwoty najniższego wynagrodzenia).

Formą aktywizacji osób z niepełnosprawnościami było ich zatrudnienie w lokalnych punktach Zielonej Stacji. Każdy z franczyzobiorców ma możliwość uzyskania refundacji poniesionych kosztów lub innych profitów związanych z zatrudnianiem osób z niepełnosprawnością, a także możliwość zwolnienia z obowiązkowych wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), ubiegania się o dofinansowanie wynagrodzenia z Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, może również wystąpić do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) o zwrot kosztów adaptacji pomieszczeń, niezbędnych urządzeń i technologii (środowiska pracy).

Istnieje sposobność uzyskania pokrycia kosztów z tytułu szkoleń osób z niepełnosprawnościami i zakupu oprogramowania na użytek pracowników z niepełnosprawnościami, a także urządzeń oraz technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich dysfunkcji.

Pracodawca jako franczyzodawca może również ubiegać się o status Zakładu Pracy Chronionej.

PRZENOSZENIE MISJI SPOŁECZNEJ PRZEDSIĘBIORSTWA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Nowoczesny model wspierania podmioty ekonomii społecznej zawarty w Zielonej Stacji powinien opierać się o następujące wytyczne:

1. Tworzenie trwałych formuł dialogu administracji rządowej i samorządowej z przedstawicielami sektora Ekonomii Społecznej,
2. Zachęcanie do skalowania istniejących przedsiębiorstw społecznych w formie konsorcjów lub francyz,
3. Oferowanie Przedsiębiorstwom Ekonomii Społecznej mieszanego rodzaju wsparcia merytorycznego, zarówno z zakresu ogólnych kompetencji, jak i kwestii specjalistycznych, branżowych, z uwzględnieniem kontekstu społecznego,
4. Rozwijanie ekonomii społecznej powinno się odbywać w wyniku procesów, które przełamują silosowe podejście; dobrą praktyką w tym zakresie jest międzyresortowy Zespół ds.

rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej,

5. Oferowanie PES różnego rodzaju wsparcia finansowego, zwrotnego i bezzwrotnego,
6. Uwzględnienie w prawodawstwie państw członkowskich dyrektywy unijnej o zrównoważonych zamówieniach publicznych.

PROMOWANIE EKONOMII SPOŁECZNEJ W LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

Ekonomia społeczna to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność gospodarczą i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu.

Podmiotami ekonomii społecznej są:

- przedsiębiorstwa społeczne – w tym spółdzielnie socjalne i inne podmioty, które zatrudniają co najmniej 20% osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym osoby z niepełnosprawnością, bezrobotnych) lub 10% osób o umiarkowanym, lub znacznym stopniu niepełnosprawności. W przedsiębiorstwach społecznych zysk nie podlega podziałowi, lecz przeznaczany jest na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa oraz na reintegrację zawodową i społeczną lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo;
- podmioty reintegracyjne - czyli np. Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej tj. takie, których głównym działaniem jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- podmioty działające w sferze pożytku publicznego (np. stowarzyszenia, fundacje); podmioty sfery gospodarczej utworzone w związku z realizacją celu społecznego (spółki non- profit i spółdzielnie, których celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnie pracy, inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o Prawo spółdzielcze).

Zielona Stacja poprzez prowadzenie usług asystenckich świadczonych przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnością umożliwiające stałe wsparcie tych osób w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego i zawodowego, przyczynia się do wzmocnienia systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej, m.in. przez:

1. Uwzględnienie rozszerzenia powstałego systemu o aspekty związane z przenoszeniem działalności i misji społecznej podmiotów ekonomii społecznej;
2. Wzmocnienie Przedsiębiorstw Ekonomii Społecznej, które będą franczyzobiorcami, co pozwoli na szybszy rozwój nowych PES lub łatwiejszą ekonomizację i uniezależnienie istniejących PES;
3. Powstanie modelu prowadzenia działalności Przedsiębiorstw Ekonomii Społecznej na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego w oparciu o system franczyzowy, możliwy do przeniesienia, spisania i odtworzenia w innej lokalizacji, zawierający

transferowalną wiedzę i metody, zapewniający trwałość działalności społecznej i ekonomicznej;

4. Wdrożenie stworzonego modelu franczyzy społecznej przez podmioty partnerskie działające w konsorcjum oraz podmioty, które działają jako franczyzobiorcy,

5. Stałą współpracę z kluczowymi podmiotami działającymi na rzecz ekonomii społecznej, przedstawicielami ciał opiniotawczo-doradczych, ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego w zakresie ekonomii społecznej,

6. Tworzenie warunków do realizacji usług asystenckich w środowisku zawodowym, co pozwoli osobom z niepełnosprawnością na zwiększenie swojej aktywności zawodowej, a także podtrzymanie więzi społecznych,

7. W salach Zielonej Stacji oprócz handlu odbywają się spotkania integracyjne, szkoleniowe, informacyjne dla środowiska osób z niepełnosprawnością w danej gminie. Zielona Stacja to miejsce spotkań asystentów osób z niepełnosprawnością ze swoimi podopiecznymi oraz członkami ich rodzin. To miejsce, w którym osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny zawsze znajdą kogoś, z kim mogą się spotkać, porozmawiać i otrzymać wsparcie.

8. Umożliwienie PES i PS prowadzenia działalności gospodarczej opartej o handel detaliczny zdrową żywnością oraz usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością, świadczonych przez doświadczonych asystentów w społeczności lokalnej w interesie ogólnym.

9. Usługi sprzedażowe są realizowane wyłącznie jako działanie dodatkowe, nierozdzielnie połączone z usługą asystencką. 8. Umożliwienie PES i PS prowadzenia działalności gospodarczej opartej o handel detaliczny zdrową żywnością oraz usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością świadczonych przez doświadczonych asystentów w społeczności lokalnej w interesie ogólnym.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA USŁUGI ASYSTENTA OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Oferowana usługa asystenta osoby z niepełnosprawnością w ramach Zielonej Stacji ma poprawić jakość życia osoby z niepełnosprawnością w szczególności poprzez umożliwienie jej niezależnego życia. Korzystanie z usługi asystenta jest bezpłatne.

Koszty realizacji usług asystenta (m.in. wynagrodzenie, ubezpieczenie i zakup biletów komunikacji publicznej itp.) jest pokrywane przez gminy i powiaty ze środków przyznawanych z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Z pozyskanych środków pieniężnych jest również opłacany limit godzin usługi asystenta – 30 godzin/miesiąc.

Również PFRON refunduje koszty zatrudnienia pracownika wspomagającego. Wsparcie finansowe z PFRON obejmuje zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego osobie z niepełnosprawnością w miejscu pracy.

Wysokość zwrotu miesięcznych kosztów stanowi iloczyn kwoty najniższego wynagrodzenia i ilorazu liczby godzin w miesiącu przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi z niepełnosprawnością oraz miesięcznej liczby godzin pracy pracownika z niepełnosprawnością w miesiącu. Liczba godzin przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi z niepełnosprawnością nie może przekraczać liczby godzin odpowiadającej

20% liczby godzin pracy pracownika w miesiącu. Zwrot obejmuje również koszty szkolenia pracowników pomagających pracownikowi z niepełnosprawnością w pracy (do 100% kosztów szkolenia, nie więcej jednak niż równowartość kwoty najniższego wynagrodzenia).

Poza publicznymi źródłami finansowania, istnieją także prywatne oferty finansowania usług asystenckich. Godzina pracy asystenta kosztuje w okolicach 40-50 zł/h.

MODEL TWORZENIA PROGRAMU REINTEGRACYJNEGO

Nadrzędnym celem Zielonej Stacji jest reintegracja społeczna i zawodowa osób dotkniętych dysfunkcjami w naszym najbliższym otoczeniu, poprzez edukację personalną, zawodową i społeczną. Zielona Stacja umożliwia osobom i rodzinom osób z niepełnosprawnościami, przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Będzie zapobiegać powstawaniu takich sytuacji, przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia tych osób, jak również ich integrację ze środowiskiem. Zielona Stacja stwarza propozycje metod organizowania pomocy dla osób zagrożonych marginalizacją życia społecznego. Zapewniamy tym osobom uczestnictwo w zajęciach mających na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych oraz odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy.

Efektem działań Zielonej Stacji jest:

- umożliwienie pracownikom z niepełnosprawnością powrotu do pełnionych ról społecznych, także poza rodziną - zapewnienie sobie i rodzinie bezpieczeństwa socjalnego.
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - podejmowanie przez osoby zagrożone użytecznych ról społeczno-zawodowych,
- pomoc osobom z niepełnosprawnościami w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Franczyzobiorcy zobowiązują się przeprowadzać działania reintegracyjne, między innymi takie jak:

- udział w organizacji szkoleń zawodowych lub podnoszących kwalifikacje zawodowe, jak również kierowanie pracownika na szkolenia zewnętrzne, w tym częściowe lub całkowite finansowane (np. szkolenia z Krajowego Funduszu Szkoleniowego lub Bazy Usług Rozwojowych),
- zapewnienie pracownikom defaworyzowanym wsparcie prawne (np. w sprawach komorniczych czy alimentacyjnych),
- zapewnienie pracownikom defaworyzowanym wsparcie psychologiczne, organizacja wyjazdów integracyjnych,
- wspólne wyjścia na mecz, do kina, czy teatru,
- pomoc w znalezieniu mieszkania oraz częściowe lub całkowite pokrycie kosztów czynszu, wsparcie specjalisty ds. terapii uzależnień,
- pokrycie kosztów dojazdu do pracy poprzez zakup biletów komunikacji publicznej.